

Трудовий колектив Одеського держуніверситету, як і весь радянський народ, гаряче підтримує миролюбну політику КПРС і Радянської держави і гнівно засуджує провокаційні дії американської воєнщини.

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

№ 13 (1626).

4 КВІТНЯ 1986 РОКУ.

Виходить щотижня.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС - в життя! ЧАС НЕ ЖДЕ

ПОЗИЦІЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ВІДПОВІДАЄ ІНТЕРЕСАМ І СПОДІВАННЯМ РАДЯНСЬКИХ ЛЮДЕЙ, ВСІХ НАРОДІВ СВІТУ.

Так сталося, що черговий суботник співробітників університету прийшовся на неділю, 30 березня, на другий день після виступу товариша М. С. Горбачова по Радянському телебаченню. І було природним, що чоловіки, які зібрані задалегідь, відразу заговорили про свої враження від звернення Михайла Сергійовича Горбачова до американського народу і його уряду, до народів і урядів усіх країн.

Кожен з тих, хто взяв участь в імprovізованій бесіді, не приховував свого обурення з приводу чергового американського ядерного вибуху.

Ось лише деякі висловлення товаришів, які запам'яталися:

Гаврило Єгорович Десякін, учасник Великої Вітчизняної війни, голова ради ветеранів війни Одеського держуніверситету:

Нахабність, з якою адміністрація США протидіє миролюбним зусиллям нашої країни, не може не викликати гнівного осуду з боку усіх чесних людей на землі. Не можу збагнути, на що розраховує американська сторона. А вже кожному в світі відомо, що ми — не з лякливих. І до того ж добре знаємо ціну миру.

Я впевнений, що весь радянський народ відповість на заяву Михайла Сергійовича ще більш тісним єднанням навколо партії, удаю працюю на всіх ділянках.

Микола Андрійович Перекитний, головний бухгалтер:

Уважно слухав виступ Михайла Сергійовича Горбачова. Кожне слово б'є у ціль. Політика радянського керівництва ясна і зрозуміла для всіх, кому дорогі мир і дружба між народами. Особисто як людина, не можу зрозуміти американських політиків: в їх діях не просто відсутня логіка, в них бракує здорового глузду.

Федір Дмитрович Львов, секретар партійної організації АРЧ:

Я звернув увагу на те, як сьогодні дружно зібрані всі на суботник і в цьому вбачаю своєрідну реакцію нашого колективу на виступ Михайла Сергійовича: будь-які дії нашого керівництва ми активно підтримуємо високою трудовою дисципліною і зразковою працею. Бо радянські люди впевнені, що партія, Радянський уряд зроблять все для того, щ на землі був мир.

Борис Пилипович Чибар, ветеран Великої Вітчизняної війни:

Ніякими випробуваннями ядерної зброї наш народ не лякає. І це американським політиканам добре відомо. Тяжку відповідальність беруть вони на себе. Як людина, яка знає, що таке війна, гадаю, що для американської адміністрації було б найрозумніше негайно відмовитися від авантюристичної політики.

Потім була робота в Ботанічному саду. Дивлячись на те, з якою насолодою працювали учасники суботника, на який прийшли не лише всі співробітники учбово-допоміжних підрозділів університету, але й члени їх сімей, мимоволі згадав слова Михайла Сергійовича Горбачова про те, що продовження випробувань ядерної зброї завдає величезної і, можливо, ще до кінця не вивченої шкоди природі. ...Над нами було синє, прозоре небо, і теплий чудовий ранок був напоєний п'янкою свіжістю моря і весни.

Ні, людський розум не може зрадити цей дивовижний навколишній світ.

М. УСПЕНОВ.

ДНІ НАУКИ

2 квітня ц. р. в Актовому залі на Пролетарському бульварі відбулося пленарне засідання 41-ої звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу університету.

Відкриваючи засідання коротким вступним словом, ректор університету професор В. В. Сердюк підкреслив, що конференція починає свою роботу в знаменний період, коли XXVII з'їзд КПРС дав могутній імпульс для нашого якісного нового розвитку. Рішуче взявши партією курс на прискорення соціально-економічного розвитку країни вимагає від радянської науки і, зокрема, вузівської, особливого напруження і максимального використання творчого потенціалу. Головне зараз — зосередити увагу всіх учених університету на вирішенні дійсно актуальних і перспективних проблем у різних галузях народного господарства і народної освіти.

В перший день роботи конференції з доповідями виступили: проректор з наукової роботи, доктор геолого-географічних наук О. Г. Топчиш, доктор історичних наук М. Ю. Раковський, кандидат наук В. В. Полков.

4—5 квітня відбудуться секційні заняття з різних проблем університетської науки.

На суботнику в Ботанічному саду. Фото П. ШНЕЙДЕРОВА.

ПЛАНІ ПАРТІЇ — НАШІ ПЛАНІ

Схвально сприйняв радянський народ рішення і накреслення, прийняті на XXVII з'їзді КПРС.

Нині філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова ретельно вивчає матеріали з'їзду, бо нам, сьогоднішнім студентам, через рік-два втілювати їх в життя.

Нещодавно відбулися загальні збори викладачів і студентів факультету по обговоренню рішень партії і уряду. На зборах виступили секретар партійної організації факультету А. І. Паньков, викладачі Н. Г. Рядченко, П. Т. Маркушевський, студенти.

Всі висловили одностайну підтримку політики нашої партії, гаряче схвалювали взя-

тий партією і урядом курс на прискорення соціально-економічного процесу нашої країни.

В комсомольських групах, на курсах проходять комсомольські збори, на яких студенти приймають конкретні завдання по виконанню рішень XXVII з'їзду КПРС. Це насамперед, стосується навчання, громадської роботи, участі в трудовому семестрі.

Всі наші справи будуть направлені на успішне виконання рішень рідної Комуністичної партії.

Л. СЕМЕНЕНКО,
студентка II курсу
філологічного
факультету.

ДВА З'ЇЗДИ — ОДНА МЕТА ЗА РОЗШИРЕННЯ БРАТЕРСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ

26 березня в Генеральному консульстві Народної Республіки Болгарії в Одесі відбулася прес-конференція для представників газет, телебачення і радіо, присвячена XIII з'їздові Болгарської комуністичної партії, який розпочав свою роботу 2 квітня 1986 року.

На прес-конференції перед журналістами виступив генеральний консул НРБ в Одесі товариш Нікола ТРИНКОВ.

— XIII з'їзд болгарських комуністів, — сказав він, — відкривається в дні, коли всі ми сповнені вражень від історичного XXVII з'їзду КПРС. І свій форум комуністів ми відкриваємо під девізом: «Два з'їзди — одна мета».

За останні 30 років соціалістична Болгарія досягла значних успіхів в усіх галузях життя. Так, наприклад, національний прибуток зріс у 8 разів, основні фонди — в 10 разів, суспільна продуктивність праці виросла в 8,4 раза. За цей період виробництво промислової продукції збільшилося в 14 разів. Середньорічне виробництво зерна досягло в 1981—1985 рр. 8,4 млн. тонн, тобто по одній тонні на душу населення.

Далі товариш Н. Тринков познайомив журналістів з тезисами основних напрямів в соціальному, економічному і культурному розвитку НРБ в дев'ятій п'ятирічці (1986—1990) і до 2000 року, розповів про міжнародну діяльність Болгарської комуністичної партії, про боротьбу болгарського народу за мир в усьому світі.

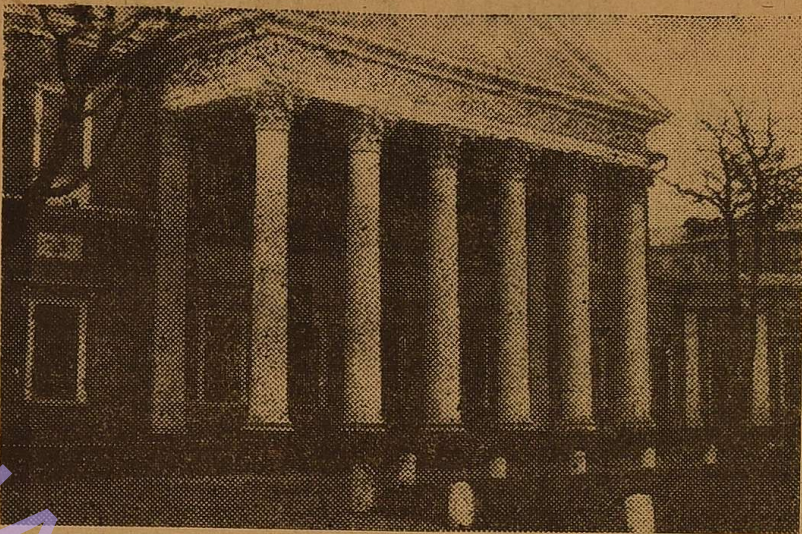
Потім товариш Н. Тринков відповів на запитання журналістів, які торкалися різних сторін життя Болгарії, зміцнення зв'язків між Варненським округом і Одеською областю, містами-побратимами Варною і Одесою.

В Болгарії розробляється цілісна програма перебудови середньої і вищої школи. У відповідності до вимог науково-технічного прогресу буде розширено підготовку спеціалістів технічних спеціальностей. Планується відкрити новий технологічний інститут, який забезпечить кадрами ті галузі науки і техніки, що розвиваються. Більшу увагу буде приділено практичній стороні підготовки спеціалістів у вузах і підвищенню їх післядипломної кваліфікації.

Розвивається співробітництво між вищими навчальними закладами Варни і Одеси. Тісні контакти існують між Варненським машиноелектротехнічним та Одеським політехнічним інститутом. Варненський інститут народного господарства підтримує тісні зв'язки з Інститутом народного господарства в Одесі. Одеський будівельний інститут з інженерно-будівельним інститутом в Софії і інститутом народного господарства у Варні. Одеса — більш крупний вузівський центр, ніж Варна, і звичайно, треба розвивати зв'язки одеських вузів з вузами інших міст Болгарії. Так, Одеський університет, що має давні наукові і культурні традиції, з його численними факультетами міг би встановити творчі контакти з вузами Софії, Тирново, Пловдива, — сказав на запитання нашого кореспондента товариш Нікола Тринков.

У нас в гостях Одеський художній музей

ПОСЛІДОВНО КЕРУЮЧИСЬ ЛЕНІНСЬКИМИ ПРИНЦИПАМИ КУЛЬТУРНОГО БУДІВНИЦТВА, ПАРТІЯ ДВАТИМЕ ПРО ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТРУДЯЩИХ, ПІДРОСТАЮЧИХ ПОКОЛІНЬ НА КРАЩИХ ЗРАЗКАХ ВІТЧИЗНЯНОЇ І СЫТОВОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ. ЕСТЕТИЧНЕ НАЧАЛО ЩЕ ВІЛЬШЕ ОДУХОТВОРИТЬ ПРАЦЮ, ПІДНЕСЕ ЛЮДИНУ І ПРИКРАСИТЬ ЇЇ ПОБУТ.

(Із Програми КПРС).

Костанді жив в Одесі...

Скажіть, коли востаннє ви були в музеї? Не можете згадати? І ми сьогодні вимушені признатися, що студенти Одеського університету — рідкісні гості у стінах нашого музею. В чому ж причина? Не вистачає часу? Можливо. Але ось парадокс: хіба не виникає часом у вас проблема, як розпорядитися своїм вільним часом? Сучасна молодь часто жаліється на це. Чому ж не йдуть в музей? Якоюсь мірою дається ознаки недостатня поінформованість, хоч кожна нова виставка широко рекламується в місті афішами, оголошеннями в газетах і по радіо.

Може, ходити до музею нецікаво? Але ж музей — сховище неперевершених художніх цінностей. Твори наших великих співвітчизників — Левицького і Тропініна, Саврасова і Рєпіна, Серова і Врубеля покликані не веселити, а примушувати душу трудитися. Хіба може людина вважати себе інтелігентною, навіть при наявності диплома про вищу освіту, якщо вона не прагне прилучитися до істинних художніх цінностей свого народу.

Ну і нарешті, можливо, причина ще й в тому, що музей веде недостатньо цікаву і різноманітну популяризаційну роботу. На цьому питанні дозволю собі зупинитися більш докладно. Традиційними формами нашої роботи з відвідувачами музею є екскурсії по постійній експозиції, причому не тільки оглядові, але й з окремих тем.

Для студентів університету був створений лекторій, але відвідують його без особливого ентузіазму. До традиційних заходів відносяться і «Тижень образотворчого мистецтва», який проводиться в цьому році вчетверте і пройде з 7

по 13 квітня. Кілька слів про програму тижня. В неї входять: відкриття виставки робіт одеських скульпторів на подвір'ї музею (7.IV), виставки декоративно-прикладного мистецтва у виставочному залі Одеського відділення Союзу художників УРСР по вул. Червоної Гвардії (8.IV), відкриття майстерень художників: живописця А. В. Русіна, прикладників Ю. М. Горбачова та І. І. Гончаренко. Двічі в залах музею буде звучати музика: 7 квітня о 17.00 відбудеться концерт камерного оркестру під керівництвом М. Турчинського, а 12 квітня о 17.30 — концерт фортепіанної музики з творів Шопена, Рахманінова, Прокоф'єва (виконує професор Одеської консерваторії Л. Н. Гінзбург). 11 квітня о 15.00 буде показана експериментальна програма «Мистецтво для кожного — щодня». В ній візьмуть участь мистецтвознавець музею (лекція «Краса у побуті»), мистецтвознавець Будинку моделей (коментар до демонстрації моделей), студенти театру (літературно-художнього училища покажуть свої роботи). В дні свята буде працювати і книжково-ілюстративна виставка із фондів ОДНБ ім. Горького. Важливою складовою програми повинен стати диспут на тему: «Сучасна молодь і образотворче мистецтво» (12 квітня о 15.00).

Запрошуємо вас, шановні читачі, взяти участь в цьому диспуті. І заключною подією тижня буде «Свято мистецтва», яке відбудеться 13 квітня. В цей день ми плануємо провести виставку-продаж творів одеських художників, грампластинної літератури про мистецтво. Будуть виступати театральні колективи міста. Сподіваємося, що свято вам сподобається. Більш докладно про «Тижень образотворчого мистецтва» ви дізнаєтеся з афіш, які будуть поширюватися у вузах міста. Запрошуємо на свято!

С. ОСТАПОВА,

зав. науково-освітнім відділом.

Мабуть, ви не раз звертали увагу на біло-червону будівлю з ажурним силетінням чавунної огорожі, що по вулиці Королєвця. Цей старовинний палац над морем — видатний пам'ятник російському класицизму початку XIX століття (автор проекту невідомий). Цей будинок приваблює красою архітектурного ансамблю, анфіладою пишних залів, із вікон яких відкривається живописна панорама Одеської затоки. В цьому будинку розмістився Одеський художній музей — один з найстаріших на Україні.

Як вишло, що в Одесі, порівняно молодому місті, було створено один з перших музеїв на Україні? Щоб відповісти на це запитання, звернемося до історії.

Починаючи з 70-х років минулого століття поживаються художнє життя міста. Щери за все завдяки створеному в 1865 році Товариству художніх мистецтв. Тоді ж товариство відкрило школу малювання, яка з 80-х років стала середнім учбовим закладом, а її випускники одержали право вступати до Петербурзької Академії художеств. Школа об'єднала кращих художників міста. Серед статутних завдань товариства було створення місцевої картинної галереї. В 1890 році за прикладом Товариства передвижних художніх виставок було засновано і Товариство південно-російських художників в Одесі. Воно ставило собі за мету «сприяти поширенню в суспільстві розуміння і любові до мистецтва» (так записано в першому параграфі статуту).

Серед членів комітету по організації місцевого музею ми зустрічаємо імена К. Костанді, П. Нілуса, В. Едуардса. Готували експозицію Т. Дворников, Г. Ладжинський. Основою її стали учбова колекція картин малювальної школи, роботи місцевих художників, твори, передані в дарунок Петербурзькою Академією художеств.

Музей був відкритий 6 листопада 1899 року. До 1917 року колекція поповнилась незначною кількістю творів.

З перших днів Радянської влади музей широко відкрив двері для всіх верств трудящих. З цього ж періоду почалась велика робота по розширенню його фондів. В 1939 році в музеї створюється відділ радянського мистецтва.

Під час героїчної оборони Одеси вся колекція музею була евакуйована в м. Уфу. Першого травня 1944 року музей відновив свою роботу.

Сьогодні колекція музею — одна з найцікавіших в нашій країні. В експозиції і фондах зберігається більше 8 тисяч творів живопису, графіки, скульптури, прикладного мистецтва, які знайомлять відвідувачів з кращими зразками російського і українського мистецтва. В експозиції виставлені роботи художників, чия спадщина складає славу російського і українського мистецтва: Д. Левицького, В. Тропініна, І. Айвазовського, І. Крамського, І. Левітана, В. Серова, О. Бенуа, К. Сомова, М. Періха, Б. Кустодієва, З. Серебрякової, К. Костанді, Т. Дворникова, С. Колесникова.

Найважливіше завдання музею — прилучати народ до мистецтва. За рік музей відвідують майже двісті тисяч гостей. Співробітники музею організують передвижні виставки, лекторії, зустрічі з художниками, дні відкритих дверей.

Идуть в музей одесити і гості нашого міста, діти і дорослі, зарубіжні туристи, щоб пережити радість зустрічі з прекрасним. Чекаємо і на вас, шановні читачі газети «За наукові кадри». Ласкаво просимо до нашого музею.

Н. ЯКОВЕНКО,

зав. сектором музею, випускниця ОДУ.

А ви відвідуєте картинну галерею?

Чи відвідуєте ви картинну галерею? З таким запитанням наш кореспондент Б. Вернікова звернулася до студентів різних факультетів і одержала приблизно однакові відповіді:

— В школі ходили на екскурсію...

— Я колись ходив на виставку Глазунова.

— А де цей музей знаходиться?

— Не відвідую.

Відразу зауважимо, що наше опитування проводилося вибірково. Безумовно, є серед студентів люди, для яких прилучення до класичного і сучасного живопису стало духовною потребою, але їх, очевидно, небагато.

Розповідає старший лаборант кафедри філософії гуманітарних факультетів Неллі Іванова: — Я веду на факультеті громадських професій відділення мистецтвознавців. Студенти II курсу двічі на місяць ходять на заняття в художній музей. Там для них організовано лекторії. Співробітники музею читають лекції, проводять екскурсії. В кінці року кожен слухач повинен підготувати екскурсію по музею і провести її. Зараз в групі 23 чоловіки. Це філолог Олександр Дагілайський, Віка Останкова, Олена Куценко, студенти з біофаку — Сергій Прокопенко і Таня Огорова, РГФ —

Олена Павленко і Таня Полякова, студентка механіко-математичного Тanya Лисяна.

В цьому році буде перший випуск відділення мистецтвознавців ФГП за новою системою навчання: протягом першого року студенти слухають лекції з естетики готують реферати, а на другий рік займаються в музейному лекторії. На першому курсі у нас навчається майже 100 чоловік, отже в наступному році випуск буде розширено.

— Ну, що ж, будемо сподіватися, що наші громадські мистецтвознавці допоможуть своїм друзям прилучитися до живопису, зможуть і екскурсію в музей організувати, і просто поговорити про музей і його скарби.

Багато студентів університету приїхали до Одеси з сіл і невеличких містечок, і саме в період навчання в університеті вони мають реальну можливість ознайомитися з цінностями такого культурного центру, як наше місто. Лише за кілька кварталів від університету зберігаються оригінали творів великих художників. Сподіваємося, що наші сьгоднішні публікації зацікавлять вас і найбільшим часом ви відвідаєте Одеський художній та інші музеї міста.

ЧАРІВНИЙ СВІТ МИСТЕЦТВА

На знімку: репродукція картини М. Пилеоненка «Брід».

Очима любові і натхнення

В залах Одеського художнього музею експонується виставка одеської художниці, члена Спілки художників СРСР Любові Іосипівни Токаревої-Александрович.

Любов Іосипівна народилась 3 квітня 1919 року в Одесі. В 1939 році закінчила Одеське художнє училище, де її викладачами були О. Шовкуненко, П. Волокідін, Т. Фраєрман, Л. Мучник. В 1949 році вона закінчила перерване війною навчання на живописному відділенні Ленінградського інституту ім. І. С. Рєпіна в майстерні театрального живопису М. Бобишева.

Після закінчення інституту Токарева-Александрович багато і плідно працює, активно включається в художнє життя країни, бере участь в багатьох республіканських і всесоюзних виставках. Твори художниці неодноразово експонувалися на виставках одеських художників за кордоном — в США, Італії, Болгарії.

Багато років Л. Токарева викладала малюнок, живопис і композицію в Одеському художньому училищі. Немало її

учнів стали відомими художниками, серед них — О. Слєшинський, А. Лоза, А. Слєпков та інші.

Запам'ятовуються пейзажі художниці. Вони пронизані тонким ліризмом, поезією. Мабуть, не випадково багато уваги Любов Іосипівна приділяє ранній весні, схвильовано передає стан природи в момент пробудження життя, коли все стає прекрасним і дивним не тільки в природі, а і в нас самих.

Дуже любить Л. І. Токарева-Александрович квіти. Багато значна деталь: квіти і букети в роботах художниці розміщуються на нейтральному фоні, або ж в простих інтер'єрах, що підкреслює їх самостійну природну красу. Малюючи квіти в звичайній скляній банці, художниця лише підсилює тим самим чистоту і благородство лілій. Чи не так буває із людьми, які вміють в усьому зберегти почуття міри і знають цінну природній простоті?

— Майбутнє наших дітей, дітей планети... Яким воно бу-

де? Це питання Любов Іосипівна задає і як художник-громадянин, і як жінка-мати. Довірливість розчиненого в світлі віна, безхмарна ясність дитячого погляду — це те заради чого, в кінці-кінців, всі ми і живемо. На картинах художниці багато розчинених вікон. Вони розчинені в довірливий світ художниці, в якому немає місця жорстокості і насильства.

Т. РОДІОНОВА,
ст. науковий співробітник музею.

* * *

МУЗИКА, ЖИВОПИС, ЛІТЕРАТУРА... РІЗНОБАРВНИЙ СВІТ ДУХОВНИХ ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ. А ЯК ВОНИ ЗАДОВОЛЬНЯЮТЬСЯ В АУДИТОРІЯХ УНІВЕРСИТЕТУ? ЧИ ЗАДОВОЛЕНІ СТУДЕНТИ ТА Й САМІ ВИКЛАДАЧІ СТАНОМ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВУЗІ? САМЕ ПРО ЦЕ МИ ХОТИЛИ Б УЗНАТИ ВІД НАШИХ ЧИТАЧІВ. ТО Ж ЧЕКАЄМО ВАШИХ ЛІСТІВ.

ЗГОДНА З ДМИТРОМ

(Закінчення.)

Початок на 2-й стор.)

університету, які були присвячені XXVII з'їзду КПРС. Місяця розподілилися таким чином: перше місце посіла комсомольська організація співробітників кафедри аналітичної хімії (комсорт — Тетяна Щербакова), друге місце — комсомольська організація астрономічної обсерваторії (комсорт — Дмитро Дойков), третє місце — комсомольська організація філологічного факультету (комсорт — Вікторія Горбань).

Звичайно, я могла б розповісти про цікаві справи комсомольців цих організацій зокрема, про активну участь комсомольців кафедри аналітичної хімії і астрономічної обсерваторії у перерахуванні зароблених грошей на адресу Радянського фонду миру, про роботу комсомольців-співробітників філфаку зі студентами у гуртожитку тощо.

Проте сьогодні мене більш за все турбують наші недоліки і прорахунки. Як не прикро, але мушу сказати, що деякі наші комсомольські організації проявили недос-

татню активність і формалізм в організації і проведенні соціалістичних змагань. Це комсомольські організації кафедри РХІ (комсорт — Марина Меркулова), кафедри ХМЗСО і НДЛ-8 (комсорт — Юрій Гицевич), ФОЕТ (комсорт — Юрій Костишин).

І зовсім безвідповідально поставилися до цих важливих заходів комсорги Алла Костиркіна (Наукова бібліотека), Ніна Саніахметова (юридичний факультет), Наталля Неделько (АГЧ). Названі комсорги навіть не представили у комітет комсомолу звітів про підсумки змагань.

Сьогодні кожен з нас осмислює події, що відбуваються в країні після XXVII з'їзду КПРС. Гадаю, що нам є над чим замислитись. Бо як ми можемо вимагати активності від своїх комсомольців, коли самі не спроможні дати собі ради?

Л. СТАТІ,
аспірантка кафедри історії СРСР, відповідальна за комсомольські організації співробітників ОДУ.

В НОГУ З ЧАСНОСТЮ

Однею з найважливіших сторінь діяльності співробітників Одеського художнього музею є виставочна робота. Виставки проводяться найрізноманітніші: і стаціонарні в спеціально відведених для цього трьох виставочних залах, і вїзні — в музеях інших міст, клубах, навчальних закладах, на підприємствах міста і області. Звичайно, саме виставки творів радянських художників представляють особливий інтерес для тих, хто хоче ближче познайомитися з процесом розвитку сучасного образотворчого мистецтва, глибоше розібратися в основних тенденціях цього процесу і непростих проблемах, які виникають перед художником.

За останні роки одесити мали можливість познайомитися в залах нашого музею з творчістю таких чудових художників, як І. Глазунов, Н. Грицай, Д.

Бісті, М. Бірштейн, Г. Аюп'ян, з виставками художників Білорусії, Молдавії, Азербайджану. Знайомить музей і з творами зарубіжних майстрів: досить згадати виставки живопису і графіки із періодичних з Одесою міст Генуї і Марселя.

Великий інтерес, безумовно, викликає у відвідувачів виставка «Художники Прибалтики», яка має відкритися в травні цього року. Майстри образотворчого мистецтва Прибалтики відомі своїм високим професіоналізмом, тонким смаком, прагненням до новаторства, сміливого експерименту. У нашого колективу є чимало цікавих творчих задумів, здійснення яких дозволить ще більше посилити роль музею в естетичному вихованні трудящих, до чого і закликають нас відповідні рішення XXVII з'їзду КПРС.

М. РАШКОВЕЦЬКИЙ,
завідуючий виставочним відділом, випускник ОДУ.

ОПЕРАЦІЯ «ПЕРВОЦВІТ»

Нікого вже не дивує, коли навесні дружинники приносять буквальною оберткою конфісковані на базарах проліски. Ці квіти передаються в лікарні, госпіталі, дитсадки. Але очевидно, що ці квіти повинні були рости і прикрашати нашу природу.

Первоцвіти збирають в основному люди похилого віку, і це, звичайно, створює певні труднощі в оперативній роботі дружинників. «Бабусі», які знищують рідкісні рослини, що занесені в Червону книгу, іноді заробляють на цьому прсмислі до тисячі карбованців на тиждень. Але вони незмінно викидають спілчуття в оточуючій публіки, коли дружинники забирають у них квіти. Звичайно в першу чергу необхідно в зв'язку з цим вести профілактичну роз'яснювальну роботу на місцях, роз'яснити на-

селенню згубність такої торгівлі.

В цьому році первоцвітів з Одеської області в Одесу ще майже не привозили, що пояснюється затяжною весною. Однак, ці квіти везуть з Північно-го Кавказу, з Криму. Протягом невеликого строку дружинники вже конфіскували у браконьєрів майже чотири тисячі квітів пролісків і цих амен наваз'якого. Як свідчить практика, тепер браконьєри побоюються відкрито продавати первоцвіти, торгівля їде мимохідь, майже «з-під поли». Це ускладнює роботу дружинників, примушує шукати нові форми боротьби з браконьєрами. Але, не дивлячись на всі труднощі, ми віримо, що будемо бачити первоцвіти, занесені в Червону книгу УРСР і СРСР, тільки в лісі і ніколи — на базарі.

В. МИХАЙЛОВ,
командир студентської дружини по охороні природи ОДУ, студент другого курсу

НА ДОПОМОГУ НАСТАВНИКОВІ АКАДЕМГРУПИ

ЛІТЕРАТУРА ДО ПОЛІТИЧНОЇ ФОРМАЦІЇ НА ТЕМУ: «КОСМОС ПОВИНЕН СЛУЖИТИ МИРУ І ПРОГРЕСУ».

1. Програма Комуністичної партії Радянського Союзу. Нова редакція. («Правда», 1986 р., 7 березня. Про дослідження і освоєння космосу в мирних цілях — стор. 7).
2. Горбачов М. С. Політична доповідь Центрального Комітету КПРС XXVII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. («Правда», 1986 р., 26 лютого. Про недопущення гонки озброєнь в космосі і мирне використання космосу — стор. 8).
3. Шеварднадзе Е. А. В ім'я міцного миру на землі і в космосі. Виступ на 40-й сесії Генеральної Асамблеї ООН і на учасницькому засіданні Ради Безпеки ООН. (М., «Політиздат», 1985 р., стор. 47).
4. Гагарін Ю. О. Дорога в космос — землянам (М., «Молодая гвардія», 1981 р., стор. 191).
6. Губарев В. С. Вік космосу.

Сторінки літопису (М., «Советский писатель», 1985 р., стор. 672).

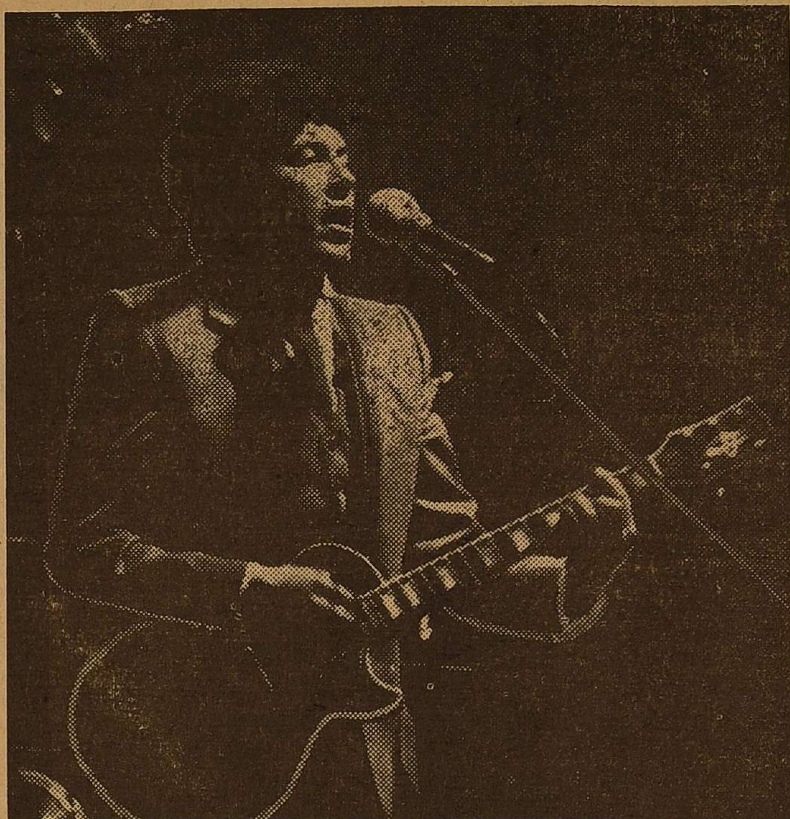
7. Губарев В. С. Вечеря на світанку. Міжнародне співробітництво в галузі космонавтики (М., «Советская Россия», 1985 р., стор. 303).
8. Большой А. А., Мещеряков І. В. та інші. Космос — Землі. (М., «Наука», 1981 р., стор. 152).
9. Лиханов А. А. Син Росії. Книга-альбом, присвячена Ю. О. Гагаріну. (М., «Молодая гвардія», 1982 р., стор. 111).
10. Він був першим. Спогади, публіцистичні замальовки, документи. (М. Воєніздат, 1984, стор. 431).
11. Перший космонавт планети Земля. Збірник. (М., «Советская Россия», 1981 р., стор. 301).
12. Син Землі. Збірник. (М., «Советский писатель», 1983 р., стор. 431).

С. КИРИЧЕНКО,
головний бібліограф науково-бібліографічного відділу.

ІНТЕРВ'Ю НА ВАШЕ ПРОХАННЯ

Андрій МАКАРЕВИЧ:

«Музика — це те, що нас об'єднує...»

Після шестирічної перерви одесити знову зустрілися з однією з найпопулярніших рок-груп «Машина времени». Овації переповненого залу Палацу спорту ще раз підтвердили, що інтерес до творчості цього колективу — явище не скороминуче, воно посилюється із року в рік.

Наш кореспондент зустрівся з керівником ансамблю Андрієм МАКАРЕВИЧЕМ і попросив його відповісти на деякі запитання.

— В жанрі естради швидко змінюються імена, мелодії, стилі. Але «Машина времени» ось уже довгі роки незмінно входить в число кращих рок-груп країни. За підсумками анкет «комсомольської правди» ваш колектив був названий найпопулярнішим ансамблем 1985 року. Як ви самі розцінюєте цей успіх, чи наблизив він вас до тиєї «птички цвета ультрамарин»?

— Ми ніколи не ставили своїм завданням стати найпопулярнішим ансамблем, за будь-яку ціну бути відомішими за інших. І якщо це виходить само собою, нам, звичайно, дуже приємно. Ансамбль намагається робити свою справу якнайкраще — от і все. Але я не думаю, що ми досягли вершини творчості, нам є над чим працювати.

— Будь ласка, кілька слів про «Машину времени» зразка 1936 року.

— З того часу, як ми востаннє були в Одесі, в складі нашого ансамблю відбулися деякі зміни. Зараз у нас склався колектив однодумців. Це Олександр Крутиков — бас-гітара, Олександр Зайцев — клавішні, Валерій Єфремов — ударні. Я, в основному, пишу музику і тексти наших пісень, граю на соло-гітарі. З нашого ансамблю пішов Петро Подгородський, який вирішив організувати свій колектив. Але зараз він виступає з Йосифом Кобзоном. Кожний шукає своїх шляхів у мистецтві.

— На наш погляд творчим кредом «Машина времени» з самого початку було прагнення вести довірливу бесіду із слухачем про речі актуальні, такі, що хвилюють всіх...

— Так, ми намагаємося своїми піснями відгукуватися на все, що відбувається навкруги. Мені здається, що наші пісні не потребують роз'яснення.

— Коли ми говоримо про музику чи взагалі про мистецтво, так чи інакше ми говоримо про життя, про своє ставлення до нього. Музика молодіжна, музика сучасна — це певно, не просто схильність до якогось стилю, а шоріше духовне співзвуччя ритмам свого часу. Саме це робить її справжнім фактом мистецтва...

— Звичайно, все це стосується і музики в стилі рок. Її не треба сприймати як данину

моді. На жаль, побутує думка, що рок — це музика тільки молодих. Але рок — це вже музика декількох поколінь кінця 60-х—80-х років. Це музика їх молодості. І поки вони будуть жити, оудуть цю музику любити і слухати. А ми, музиканти, будемо її грати.

Що ж стосується схильності до якогось стилю... ми ніколи не прагнули обмежити себе стильовими рамками. Рок-музика уже ввібрала в себе стільки напрямків, що в ній само собою існують індивідуальні стилі. Наприклад, у ансамбля «Битлз» був свій власний стиль. Мені хотілося б, щоб наш стиль колись дістав назву «Машина времени».

— Андрій, ваше ставлення до змісту пісень, її лексичного ряду?

— В пісні необхідно з однаковою увагою слідкувати і за словесним, і за музичним втіленням задуму. Їх поєднання повинне бути абсолютно рівноцінним. Мені здається, що слова до пісень не можна сприймати як «чистий вірш». І не тому, що умовно поезія — це щось першорядне, а тексти до пісень — другорядне. Вони народжуються і живуть за різними законами. Мені зараз запропонували у видавничій «Молода гвардія» разом з поезіями надрукувати і тексти деяких пісень. Але я вважаю, що друкувати їх не слід, адже це — особливий жанр поезії, який треба слухати і сприймати тільки разом з музикою. При умові, що цю музику любиш і розумієш.

— Іноді трапляється, що фанатична пристрась до чогось закриває всі інші багатства світу. Адже це дуже важливо: відрізнити справжню любов до музики від бравади модними термінами, а захопленість — від бездумного перекреслювання всього того, що може бути просто за межами чийогось розуміння.

— Безумовно, захопленість деякої частини молоді «легкою» музикою переходить іноді розумні межі, відволікає молодих людей від занять, наприклад, спортом, технікою. Ця бездумна захопленість шкодить ще й заняттям книгами, музичною класикою. На мене найбільший вплив справили

творчість таких майстрів, як Булат Окуджава і «Битлз». Мабуть, стиль «Машина времени» і склався 17 років тому з цих, здавалося б, зовсім не сумісних, музичних напрямків. Дуже люблю наш фольклор, особливо пісні російської півночі. Але я категорично проти штучного поєднання традицій народної музики і ритмів року, яке іноді чомусь називають «новим словом» в сучасній рок-музиці. Адже ритміка народної пісні визначається довжиною дихання. А механічне перекладання її на роковий четвертий біт позбавляє її першорядної основи.

Хочу ще сказати, що за останні роки глядач багато в чому змінився. І в кращий бік. Якщо ще якихось 6—7 років тому достатньо було вийти на сцену з електрогітарою, щоб в залі виник тупіт і почувалися крики, то тепер це буває рідко. Це дуже добре. Слухач став більш поінформованим, «істерія» навколо жанру рок-музики трохи стихла. Молодь відрізняє хороші ансамблі від поганих, і на концерти поганих сьогодні просто не ходять. Підвищилися вимоги слухача, його підготовка, він став більш серйозно ставитися до музики і примушує музикантів робити те ж саме.

— Андрій, чи намагаєтесь ви в своїх піснях знайти нові музичні рішення? І чи взагалі можна знайти зараз щось нове в рок-музиці, адже побутує думка, що вона досягла своєї вершини, починає себе зживати?

— Я вважаю, що майже всі принципи нові музичні рішення були відкриті десь до 1971 року, потім почалися повторювання з інтервалами в 4—5 років на якихось нових витках музичної творчості, з новими звучаннями, новими електронними інструментами, з відкриттями в галузі звукозапису і трохи — ритміки. На сьогоднішній день мислення багатьох ансамблів не встигає за технічними можливостями. Мабуть, тому мені й подобається слухати групи кінця 60-х років. На перший погляд вони здаються непрофесіональними і наївними, але в той час було зроблено багато музичних відкриттів. А твердження про те, що рок-музика зживає себе, на мій погляд, не справедливе.

— Після концерту ми розмовляли з деякими слухачами, які були сьогодні в залі. Думка глядачів була однотайною. Запам'яталися такі слова: «Машина времени» допомагає їти в ногу з часом...»

— Що ж, це приємно чути.

— Ваші шанувальники з нетерпінням чекають появи першого диску-гіганта групи. І, звичайно, нових пісень...

— Фірма «Мелодія» поки що не пропонувала записати платівку. Зараз ми закінчуємо роботу над новою концертною програмою. У неї вже є назва: «Ріки і мости». Ріки — це те, що роз'єднує людей, а мости — те, що нас об'єднує...

Інтерв'ю вів
І. МОСКАЛЕНКО.

***

Шановні читачі! Якщо у вас виникнуть питання стосовно творчості Андрія Макаревича, пишть нам. Ваші листи ми зможемо надіслати співаку. Його відповідь буде надрукована в нашій газеті.

На знімку **І. МОСКАЛЕНКО:**
Андрій Макаревич.

ПИШІТЬ НАМ. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. П. Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86

ДЗВОНІТЬ: тел. 23-84-13.

Редактор **М. ЩЕРБАНЬ.**